

11. november 2008

Besvarelse af spørgsmål 1 (L6) stillet af Erhvervsudvalget den 28. oktober 2008.

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Spørgsmål 1:

”Ministeren bedes oplyse, hvilke øgede beføjelser politiet vil få i forbindelse med ændringen af strafferammen fra 1 til 6 år”.

Svar:

Justitsministeriet har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

”Med lovforslaget foreslås det bl.a. at udvide den gældende regel i straffelovens § 299 b, der i dag er en overbygningbestemmelse med en strafferamme på 6 års fængsel på straffebestemmelser i ophavsretsloven, til også at omfatte særlig grove overtrædelser af varemærkeloven, designloven, patentloven og brugsmodelloven samt lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 7 og bemærkningerne hertil.

Samtidig foreslås strafferammerne i varemærkeloven, designloven, patentloven og brugsmodelloven samt lov om radio- og fjernsynsvirksomhed for grove overtrædelser af disse love ændret til fængsel i 1 og 6 måneder (fra 1 års fængsel i de 4 førstnævnte love og fra 2 års fængsel i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed). Også dette svarer til, hvad der allerede gælder for grove overtrædelser af ophavsretsloven.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, § 2, nr. 1, § 3, nr. 3, og § 4, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Politiets beføjelser i forbindelse med efterforskning af strafbare forhold reguleres af retsplejelovens regler herom. Politiet har bl.a. under nærmere angivne betingelser adgang til at foretage straffeprocessuelle tvangsindgreb, eksempelvis anholdelse, ransagning og indgreb i meddelelshemmeligheden mv. I en række tilfælde skal politiet i givet fald som ud-

gangspunkt indhente en retskendelse for at kunne foretage det pågældende indgreb.

Retsplejelovens regler om de forskellige straffeprocessuelle tvangsindgreb indeholder bl.a. et kriminalitetskrav, der som udgangspunkt bygger på strafferammen for den påsigtede kriminalitet. Eksempelvis er kriminalitetskravet for anholdelse, at lovovertrædelsen er undergivet offentlig påtale, og for ransgning af boliger mv., at lovovertrædelsen kan straffes med fængsel.

Forslaget om at udvide straffelovens § 299 b, der som nævnt har en strafferamme på 6 års fængsel, til også at omfatte krænkelse af særlig grov karakter af varemærker, design, patenter mv. indebærer, at politiet i sager om efterforskning af disse former for kriminalitet i givet fald vil få adgang til – hvis retsplejelovens betingelser i øvrigt er opfyldt – at foretage straffeprocessuelle tvangsindgreb, hvor kriminalitetskravet er, at lovovertrædelsen kan straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover henholdsvis i 6 år eller derover. Forslaget om at forhøje strafferammen i varemærkeloven, designloven, patentloven og brugsmodelloven for grove overtrædelser af disse love fra fængsel i 1 år til fængsel i 1 år og 6 måneder indebærer tilsvarende, at politiet i sådanne sager i givet fald vil få adgang til efter de nærmere regler i retsplejeloven at foretage straffeprocessuelle tvangsindgreb, hvor kriminalitetskravet er, at lovovertrædelsen kan straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover.

Det drejer sig for begge forslags vedkommende om varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1 (varetægtsfængsling på grund af flugtfare, gentagelsesfare eller fare for forstyrrelse af efterforskningen), observation af personer på andre ikke frit tilgængelige steder end boliger mv. ved hjælp af automatisk apparat mv., jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 2, teleobservation, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 5, legemsundersøgelse af sigtede, jf. retsplejelovens § 792 a, stk. 2, optagelse af fingeraftryk og personfotografi samt udtagelse af spytt- eller blodprøve med henblik på senere identifikation, jf. retsplejelovens § 792 b, stk. 1, legemsbesigtigelse af ikke-sigtede, jf. retsplejelovens § 792 d, stk. 2, beslaglæggelse af tiltaltes formue, hvis denne har unddraget sig videre forfølgning i sagen, jf. retsplejelovens § 802, stk. 3, forevisning af fotografier af forurettede eller andre vidner for personer uden for politiet, jf. retsplejelovens § 814, forevisning af en sigtet i en konfrontationsparade for personer uden for politiet, jf. retsplejelovens § 817, stk. 2, offentliggørelse af et fotografi af en formodet gerningsmand, jf. retsplejelovens § 818, stk. 2, og offentlig efterlysning af en person, hvis identitet er politiet bekendt, jf. retsplejelovens § 819. I disse tilfælde er kriminalitetskravet som udgangspunkt, at lovovertrædelsen kan straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover.

Det drejer sig endvidere for så vidt angår forslaget til straffelovens § 299 b om varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1 (rets-

håndhævelsesarrest), indgreb i meddelelshemmeligheden, jf. retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3, observation af personer i boliger mv. ved hjælp af automatisk apparat mv., jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 3, dataaflæsning, jf. retsplejelovens § 791 b, og forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation, jf. retsplejelovens § 791 c. I disse tilfælde er kriminalitetskravet som udgangspunkt, at lovovertrædelsen kan straffes med fængsel i 6 år eller derover.

Anvendelse af et af disse straffeprocessuelle indgreb forudsætter, at også de øvrige betingelser, som fremgår af retsplejeloven, er opfyldt. Ud over kriminalitetskravet stiller retsplejeloven som oftest også krav til mistanken (mistankekrav) og behovet for indgrebet (indikationskrav), og der gælder desuden et proportionalitetskrav (dvs. at indgrebet ikke må være uforholdsmæssigt). Som eksempel kan nævnes, at telefonaflytning kun må foretages, hvis der er bestemte grunde til at antage, at der på den pågældende telefon gives meddelelser til eller fra en mistænkt (mistankekrav), og indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen (indikationskrav).

Som anført i pkt. 2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil muligheden for indgreb i meddelelshemmeligheden give politiet bedre muligheder for at foretage en fremadrettet efterforskning i sager om særlig grove tilfælde af piratkopiering med hensyn til varemærker, design, patenter mv. – på linje med, hvad der allerede i dag gælder i sager om ophavsretskrænkelser af særlig grov karakter. Det samme kan efter omstændighederne være tilfældet f.eks. med hensyn til muligheden for dataaflæsning eller for varetægtsfængsling f.eks. på grund af fare for forstyrrelse af efterforskningen. Derimod vil f.eks. legemsundersøgelse, observation af personer i boliger mv. ved hjælp af automatisk apparat mv. eller forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation i praksis næppe være relevant i sager om piratkopiering.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør politiets beføjelser også på dette område reguleres af retsplejelovens almindelige regler om efterforskning og straffeprocessuelle tvangsindgreb, og der er ikke grundlag for at fastsætte særlige begrænsninger – dvs. begrænsninger ud over dem, der følger af retsplejelovens almindelige regler – for politiets adgang til at anvende straffeprocessuelle tvangsindgreb mv. ved efterforskning af sager om piratkopiering.”